

مناظره غیر مستقیم ظریف و لاوروف

گروه خبر: وزیر پیشین امور خارجه کشورمان در یک سخنرانی، اتهام‌های مطرح‌شده از سوی وزیر خارجه روسیه را پاسخ داد.
محمدجوادظریف که عصرپنجشنبه درپنجاه‌وهشتمین گردهمایی یاران و دانش‌آموختگان دانشگاه تبریز سخنرانی می‌کرد، نکاتی فراتر از پاسخ به صحبت‌های سرگی لاوروف، وزیر خارجه روسیه نیز بیان کرد.
نکاتی که احتمالاً باعث می‌شود این بحث ادامه پیدا کند.
لاوروف اخیراً طی اظهاراتی گفته بود از پذیرفتن اسنپیک توسط ایران در آخرین روزهای مذاکرات «شگفت‌زده» شده است.

▼ **لاوروف درباره اسنپیک خلاف می‌گوید**

ظریف در این نشست، در پاسخ به سه‌سوال‌ت متعدد حاضران در جلسه به صحبت‌های اخیر لاوروف پاسخ داد. او با بیان اینکه نعتن‌ها اسنپیک برای روزهای آخر مذاکرات نبود بلکه اختصاص به گفت‌وگوهای بین بنده و جان کری وزیر خارجه آمریکا نیز نداشت، افزود: «آقای لاوروف و فرانسوی‌ها پیشنهادی در مورد وضعیت قطعنامه‌های گذشته‌شورای امنیت علیه ایران دادند که خیلی بدبود و ما تلاش زیادی کردیم تا آن پیشنهاد را کنار بگذاریم.»

وی ادامه داد: «آمریکایی‌ها هیچ وقت از دبه زبر نمی‌کنند و هر وقت بتوانند دبه می‌کنند. یک روز دیدیم آقای کری کاغذی در دست و پیشنهادی داردمبنی بر اینکه بیاییم قطعنامه‌ها را ۶ماه ۶ماه تعلیق کنیم یعنی هر شش ماه باید می‌فتمیم به شورای امنیت واگرچه به‌طور اتماتیک تمدید می‌شد اما با درخواست دو عضو شورای امنیت می‌توانست به رای گیری گذاشته شود که اگر این اتفاق افتاده بود ۶سال پیش بر جام تمام شده بود. به کری گفتن این چه پیشنهادی است که آورده‌ای؟ به عقل و شعور من توهین می‌کنی؟ گفت نه من به شعور تو توهین نمی‌کنم این را رفیقت لاوروف داده است. او می‌دانست که من و آقای لاوروف از سال ۱۹۹۴ رفیق بودیم.»

ظریف خاطرنشان کرد: «در سال ۱۳۹۹ درحالی که ایران هیچ تعهدبر جامی خود را انجام نمی‌داد، آمریکا خواست تا اسنپیک را اجرا کند، ۱۳ عضو شورای امنیت نامه زدند که آمریکا نمی‌تواند و در رای گیری، ۱۱ عضوای منتع و روسیه و چین رای منفی دادند. اتفاقاً تنها زمانی که روسیه و چین با ایران همراه شدند زمان من بود چون زمان آقای احمدی‌نژاد روسیه به‌همه قطعنامه‌های فصل هفتی شورای امنیت رای مثبت داده بود و همین روسیه به دلیل حضور ایران در فصل هفت منشور ملل متحد مانع عضویت ایران در سازمان شانگهای شده بود. آقای لاوروف اینها را یادش رفته است.»

وزیر خارجه پیشین ایران تصریح کرد: «در همین کتاب راز سر به مهر اسنادش وجود دارد که آمریکا و پنج قدرت دیگر می‌گویند ابزار ما شورای امنیت است و همین آقای لاوروف در جلسه تصمیم‌گیری می‌گفت من اجازه نمی‌دهم حق ونسوی ما را از ما بگیرد. حالا می‌گوید ظریف رفته این کار را کرده، البته من تا الان ملاحظه کردم و چیزی نگفتم.»

وی افزود: «لاوروف می‌گوید من با تحریم تسلیحاتی ایران مخالف بودم درحالی‌که وقتی من داخل جلسه رفتم به من گفت جواد بیش از ۵ سال به تو مجوز نمی‌دهند می‌پذیری یا نه؟ گفتم نه. گفت پس چرا وقت ما را می‌گیری مگر مجوز از تهران داری؟ با تحکم گفتم به تو هیچ ربطی ندارد. همان شب بر جام تمام شد و توافق کردیم در صورتی که به لاوروف دستور داده بودند نگذارد بر جام نهایی شود برای همین رفت روسیه مصاحبه کرد و گفت ما با تحریم تسلیحاتی مخالف بودیم و ظریف ما را مجبور کرد بپذیریم. حالا ما همان را در داخل نقل می‌کنیم.»

▼ **دو خط قرمز روس‌ها درباره ایران**

ظریف افزود: «روسی‌ها هم سفر حاج قاسم به مسکو را خبری کردند و هم ارسال پهپادهای ایرانی به روسیه در جنگ اوکراین را افاش کردند درحالی‌که بنده با حاج قاسم هم در عراق هم در ترکیه مذاکرات کردیم ولی جایی درز نکرد.»

رئیس تیم مذاکراتی ایران در برجام تاکید کرد: «من همچنان اعتقاد به روابط راهبردی با روسیه و چین دارم اما اینها به خاطر ما کاری نمی‌کنند. روس‌ها عریان سیاست خود را بیان می‌کنند، روسیه کشور مهمی در همسایگی ما ست ولی دو خط قرمز دارد: اول اینکه ایران نباید هیچ‌وقت با دنیا روابط آرام داشته باشد و دوم اینکه نباید با

دنیا به درگیری برسد برای همین روسیه طرفدار توافق موقت ژنو بود چون استخوان لای زخم نگه می‌داشت و مانع درگیری هم می‌شد.»
وی افزود: «البته خیلی‌ها هم در ایران خط می‌دادند که توافق موقت خوب است اما به محض اینکه مذاکرات جامع را شروع کردیم بازی روس‌ها هم شروع شد. ما در توافق موقت گفته بودیم نیاز غنی‌سازی ما برای بوشهر و ۱۹۰ هزار سواست و طنلز را برای همین می‌خواهیم. در بهمن‌ماه ۱۳۹۲ در ابتدای مذاکرات جامع روس‌ها گفتند ما کل نیاز بوشهر را تا آخر عمر بوشهر تامین می‌کنیم یعنی یک خط بطلان روی نیاز ما کشیدند. ما گفتیم مگر قرار است همیشه نیازمند روس‌ها باشیم و گفتند ما اجازه نمی‌دهیم ایران سوخت تولیدی خود را در بوشهر بگذارد و اگر بگذارد ما امنیت هسته‌ای بوشهر را تأیید نمی‌کنیم چون می‌دانستند اگر بر جام به سرانجام برسد روابط ایران با دنیا عادی می‌شود و روابط عادی ایران با دنیا خط قرمز روس‌ها است. همه اینها در کتاب راز سر به مهر منتشر شده و مستند است.»

او درباره آنچه به عنوان مکانیسم ماشه یا اسنپیک شناخته می‌شود اینگونه توضیح داد: «روش ما این بود برای اینکه دو طرف به هم اعتماد نداشتن باید چه کار کنیم؟ باید مر حلبه‌مر حله (تعهدات‌مان) انجام بدیم، یعنی چه؟ یعنی مثلاً فردو را متوقف کنیم یا تبدیل به ایزوتوپ پایدار کنیم و در قبال آن، آنها [تحریم] نفت ما را متوقف کنند. نمی‌دانم غنی‌سازی و سانتریفیوژهایمان را پایین بیاوریم در قبال آن آنها [تحریم] بانک ما را متوقف کنند.»

وزیر خارجه‌پیشین ایران عنوان کرد: «براساس این، ۸ ماه مذاکره کردیم. ۳ ماه مذاکرات اولیه یعنی از شهریرو تا اردیبهشت ما براساس این مذاکره کردیم مذاکراتی که منتج شد به توافق ژنو و بقیه مذاکرات که رسید به اردیبهشت ۱۳۹۳. در اجرای توافق موقت به این نتیجه رسیدیم که شما تحریم نفت را بر دارید تحریم بانک باشد منفعتی ندارد. نفت و بانک را بردارید کشتیرانی باشد منفعتی ندارد. نفت و بانک و کشتیرانی را بردارید بیمه‌هنوز تحریم باشد منفعتی ندارد یعنی منفعت آن محدود است.»

وزیر امور خارجه دولت‌های یازدهم و دوازدهم بیان کرد: «گزارش بیست‌ودوم من در مجلس شورای اسلامی را در تاریخ ۲۲ تیر ۱۴۰۰ مشاهده کنید. وضعیت هسته‌ای مادر زمانی که تحویل دادیم از زمانی که تحویل گرفتیم بهتر بود. هرکسی می‌گوید ما هسته‌ای را نابود کردیم آن گزار ش را بخواند. هیچ ربطی هم به قانون راهبردی ندارد. چون اگر ما هسته‌ای را نابود کرده بودیم با ۲ ماه و ۳ ماه و ۴ ماه نه می‌شد اورانیوم فلزی تولید کرد نه می‌شد ۲۰ درصد تولید کرد، نه می‌شد ۶۰ درصد تولید کرد. خمره رگزی نیست که به من و آقای صالحی گفتند می‌گذاری توی اراک روی سرتان بن می‌ریزیم. اگه‌ما این کارو کرده بودیم با برنامه هسته‌ای که با قانون راهبردی نه می‌شد برگشت نه می‌شد اورانیوم فلزی درست کرد.»

▼ **ادعاهای لاوروف درباره ظریف**

آنچه لاوروف گفت، به صحبت‌های چندوقت قبل ظریف درباره مانع‌تراشی روس‌ها در مسیر انعقاد برجام برمی‌گردد. لاوروف در مسکو طی مصاحبه‌ای با خبرنگاران رسانه‌های عربی، در پاسخ به سوالی درباره اظهارات ظریف، با بیان اینکه روسیه «سال‌هاست که در راستای برنامه جامع اقدام مشترک برای حل بحران پیرامون برنامه هسته‌ای ایران، همکاری نزدیک داشته است»، گفت: «تصمیم نهایی در مورد برجام مستقیماً توسط آقای ظریف و جان کری، وزیر خارجه‌وقت آمریکا، گرفته‌شد. سایر شرکت‌کنندگان در آن لحظه در واقع نقش ناظر داشتند و تنها شاهد توافق میان آمریکا و ایران بودند. او ادامه داد: «راستش را بخواهید، ما از این موضوع (توافق ظریف و کری بر سر مکانیسم ماشه) شگفت‌زده شدیم. اما وقتی که شرکای ایرانی ما این فرمول‌بندی که صادقانه بگویم، یک تله حقوقی محسوب می‌شد را پذیرفتند، ما هم دلیلی برای اعتراض نداشتیم.»

لاوروف در توضیح انگیزه ظریف در پذیرش مکانیسم ماشه، گفت که «ایران قصد و غرضی برای نقض برجام نداشت و در عمل هم، ایران توافقی را نقض نکرد، بلکه ایالات متحده از آن خارج شد و اروپایی‌ها هم تعهدات خود را انجام ندادند.» لاوروف تاکید کرد: «از آنجا که شما نام ظریف را بردید، این ابداع (قبول مکانیسم ماشه) عمدتاً از سوی خود او بود.»

تیتریک

پزشکیان: روی طلا خوابیده‌ایم، گر سنه‌ایم

ما مقصریم نه آمریکا

بگیریم. پزشکیان در نخستین بخش از برنامه‌هایش در اصفهان، در نشست توسعه عدالت آموزشی با حضور مدیران آموزش و پرورش سراسر کشور حضور پیدا کرده و تاکید کرد: «اگر رضایت دهیم فرزندان کشورهای دیگر با کیفیت بالا آموزش ببینند و فرزندان ما مدر تنگنا رشد کنند، نفع‌تها به آن‌ها ظلم کرده‌ایم، بلکه آینده کشور را نیز قربانی کرده‌ایم.» پزشکیان با اشاره به موضوع مهاجرت افزود: «اگر مهاجرت برای یادگیری باشد بازگشت در پی داشته‌باشد، مایه رشد است، اما اگر فرد برود و برنگردد، فاجعه خواهد بود؛ چراکه کشوری که فرزندان خود را از دست می‌دهد، آینده خود را نیز از دست خواهد داد. ما بر منابعی تکیه داریم که اگر به درستی مدیریت شود، می‌تواند مسیر توسعه را هموار کند، اما چون این منابع را بدون برنامه مصرف می‌کنیم، حتی در شرایطی که روی طلا خوابیده‌ایم، گر سنه‌ایم. مقصر ما هستیم مقصر آمریکا نیست.» او تاکید کرد: «مردم باید باور کنند ما اینجا هستیم تا خدمت کنیم، نه برای اینکه حکومت کنیم. با اعتقاد بگویم می‌خواهیم خدمتگزار باشیم نه الکی شعار بدهیم و سرشان کلاه بگذاریم و آن کار دیگر نکنیم. مردم باور کنند به صحنه می‌آیند. من از آمریکا، اسرائیل یا

هیچ توقعی ندارم جز این که در دادگستری به پرونده من عدالانه رسیدگی شود. این آقا گفته که چرا باید این گونه باشد که تن مردم بلرزد؛ و من از بابت این گونه استدال‌ها و از زیبایی‌ها واقعا متأسفم. پس از گذشت ۳۷ سال کسانی که لسان انتقاد باز کرده‌اند، خودشان در این کشور مسؤول بوده‌اند و حالا یک دفعه نقش عوض کرده‌اند و اپوزیسیون شده‌اند، برخی از این‌ها خودشان اشرافی‌گری را در کشور راه انداختند؛ اما یادشان رفته است، یک نگاه به خودشان، آقا! زنده‌ها و اطرافشان ببیند از ندوبه سر می‌ایم یا مفسدی که با آنها روابطی دارند نگاه کنند. آن وقت مشخص می‌شود که مشکل از کجاست.»

این لحن برای ناطق نوری ثقیل بود چون هم به لحاظ سنی ۱۵ سالی از صادق لاریجانی بزرگ‌تر است هم ایک استان بودند و مهم‌تر این که سوابق انقلابی ناطق با رئیس وقت قوه قضائیه قابل قیاس نیست. یاد دارم افاضاد لاریجانی در یک برنامهٔ رادیویی در معرض این پرسش قرار گرفت که با توجه به این که در سال ۵۷ در سن جوانی (۱۹ ساله) بوده فعالیت سیاسی و انقلابی اودر آن دوران چه بوده است و این موضوع یاد: «همراه مرحوم ابوی (آیت‌الله میرزاهاشم‌آملی) در برخی راه‌پیمایی‌های بزرگ شرکت کردم. با اسلخی که اگر از نوبسندهٔ این سطور پرسیده‌شده بوده، به‌رغم سن کمتر پاسخ مستوفاتری داشتم؛ از حضور در تظاهرات دانش‌آموزی تا ۱۳ آبان مقابل دانشگاه و خانهٔ مرحوم طالقانی در خیابان تنکابن. بایین همه ناطق در صدپاسخ به‌صادق لاریجانی برنیماد اگر چه دختر ش-سوده- سکوت نکرد و ادبیات و لحن رئیس وقت قوه قضائیه را «غیر اخلاقی و غیر مسؤولانه» دانست. قصه‌به اینجا ختم نشد و در حالی که تصور می‌شد طبق معمول جواد لاریجانی‌ها به میدان بیاید که در این گونه موارد سخن می‌گوید اما او سکوت کرد و حرمت قول و قرار وزارت خارجه در رقابت انتخابات سال ۷۶ را به جای آورد هر چند که یکی از دلایل شکست ناطق نوری همین رفتار و گفتار جواد لاریجانی در دیدار با نیک براون سیاستمدار انگلیسی و مصاحبه‌بایی بی‌سی بود. علی لاریجانی که رفیق و هم‌فکر بود، صادق هم که سخن گفته بود، جواد که سابقهٔ مشاوره داشت. پس از جمع اخوان نوبت به فاضل لاریجانی رسید که چندی بعدتر -در آذر ۱۳۹۵- در نامه‌ای نوشت آماده است اموال او بررسی شود، به‌شرط آنکه دربارهٔ عمل اکیبر ناطق نوری و محمود احمدی‌نژاد هم تحقیق شود. این که فرصت را برای حمله به احمدی‌نژاد مناسب بداند تعجب‌آور نبود چون ۴ سال قبل قام او را در جریان استیضاح عبدالرضا شیخ‌الاسلامی وزیر کار بر زبان آورده بود اما در داختن به ناطق نوری در دفاع از برادری که خود تربیون داشت و هر هفته در بارهٔ همهٔ مسائل صحبت می‌کرد الا موضوعات قضایی و حقوقی عجیب می‌نمود. این بار ناطق خود به میدان آمد و در حاشیهٔ برگزاری همایش مبارزه با فساد در اتاق بازگشتی تهران دربارهٔ نامهٔ فاضل به دستگاه قضائی گفت: «به نظر می‌رسد دوعلت موجب بروز چنین واکنش‌هایی می‌شود. یکی صراحت‌لهجهٔ بنده در بیان دیدگاه‌ها و نظراتم و دیگری مسؤولیتی است که در دفتر بازرسی رهبری بر عهده دارم. قطعاً بازرسی همیشه به‌سود افراد نیست و در این بین منافع برخی افراد در پی بررسی‌هایی که صورت می‌گیرد به مخاطره می‌افتد و در نهایت آنان احساس خطر و ابراز گلایه می‌کنند. البته این ابراز نظر‌ها مهم نیست و کسی که در جایگاه بازرسی حضور دارد نباید از این رفتار‌ها برنجد:

وفا کنیم و ملامت کشیم و خوش باشیم
 که هر قدر یقیت ما کافری است رنجبین»

اشارات اوبه دفتر بازرسی اما سبب شد برخی اورا به سوءاستفاده از این موقعیت متهم کنند و این گونه بود که سال بعددور پی ۲۸ سال ریاست‌دفتر بازرسی از آن کناره گرفت و دلیل استعفاي خود را در فضای انتخابات جدی و رقابتی از سال این گونه توضیح داد: «این یک واقعیت است که تعارض حقیقی بین فعالیت سیاسی افراد در موقعیت‌های انتسابی به رهبری و حفظ جایگاه دفتر ایشان وجود دارد که علی‌القاعده می‌بایست از گرایشات متداول سیاسی مبرا باشد، لذا طبیعی بود که این تصمیم را بگیرم تا هم‌نسبت به تحولات جامعه‌یی تفاوت نیاشم و با دست‌باز تر بتوانم حرکت کنم و هم این‌طور نباشد که رفتار های سیاسی فردی چون بنده، موجب القای شبهه جانب‌داری دفتر از گروهی خاص را در اندھان فراهم کند.» در پی آن روابط ناطق با برادران لاریجانی طبعاً منهای علی تیر شد و حتی تر جیح داد به مجمعی نرود که ریاست آن به صادق لاریجانی سپرده شده بود و از این حیث میان او و احمدی‌نژاد اشتراک افتاده بود؛ با این تفاوت که در دورهٔ بعد احمدی‌نژاد ابقاشد و ناطق نوری نه و به جای او حجت‌الاسلام محسن اراکی به عنوان عضو حقیقی نشست.

▼ **رقیب دیروز، رفیق امروز**

خشم را دیکال‌ها از ناطق اما تنها به خاطر احمدی‌نژاد و حمایت از حسن روحانی و نقد سعید جلیلی نیست. از این که نامزد آنان در سال ۷۶ این روزها رفیق شفیق سیدمحمد خاتمی شده هم شاکی اند. این در حالی است که هنگام رقابت هم رقافت داشتند ولونه با این غلطت کما این که در خاطرات خود که در سال ۸۴ منتشر شده آورده است: «همان روز اول. فردای دوم خرداد ۷۶- به آقای خاتمی تبریک گفتم و تاحدودی نااحتی دوستان را التیام دادم. چند روز بعد هم اعلام کردم تحلیل درباره دلایل شکست در انتخابات ممنوع، حتی وقتی رهبری پرسیدند: چرا؟ گفتم دوستان عصبانی اند و شکست را گردن هم می‌اندازند و به از هم‌باشیدن نیروهای انجاملد.»

ر خداد بین الملل

اختلاف به استعفاي فرمانده ستاد ارتش آمریکا کشید

فرماندهی جنوبی ارتش ایالات متحده که بر عملیات واشنگتن در آمریکای لاتین نظارت دارد، اعلام کرد که این گروه ویژه جدید توسط نیروی اعزامی تفنگداران دریایی دوم، یک واحد قدرتمند قادر به عملیات سریع در خارج از این کشور که در کارولینای شمالی مستقر است، رهبری خواهد شد. در یاسالار آلوین هولسی، فرمانده فرماندهی جنوبی در بیانیه‌ای گفت: «با تشکیل این گروه ویژه در اطراف مقر فرماندهی نیروی اعزامی تفنگداران دریایی دوم، ما توانایی خود را برای شناسایی، مختل کردن و از بین بردن شبکه‌های قاچاق غیرقانونی سریعتر و در عمق بیشتر همراه با همتایان آمریکایی و کشورهای شریک خود افزایش می‌دهیم.» همزمان با اینکه «دنوالد ترامپ» اخیراً نیز پنتاگون به کناره اعلام کرد که ترامپ تشخیص داده ایالات متحده درگیر «یک درگیری مسلحانه غیر بین‌المللی» با کارتل‌های مواد مخدر است. هدف این سند توضیح منطق قانونی دولت ترامپ برای اعزام نیروی نظامی ایالات متحده به کارائیب بود.

گروه خبر: ژنرال آلوین هولسی، فرمانده ستاد فرماندهی جنوبی ارتش آمریکا تصمیم به کناره‌گیری از منصب خود گرفته است. سسی، آن‌ان گزارش داد: این کناره‌گیری پس از اختلاف نظر با وزیر دفاع آمریکا در مورد عملیات کارائیب صورت گرفت. هولسی در هفته‌های اخیر نگران قانونی بودن عملیات در کارائیب بود. پیشتر پنتاگون اعلام کرد که در حال ایجاد یک گروه ویژه مشترک مبارزه با مواد مخدر جدید است که بر عملیات در آمریکای لاتین نظارت می‌کند؛ اقدامی که با هدف تقویت عملیات نظامی در این منطقه انجام می‌شود و سهولاتی را در میان کارشناسان حقوقی ایجاد کرده است. «پیت هگست»، وزیر جنگ آمریکا در این باره گفت که این گروه ویژه با هدف «درهم‌شکستن کارتل‌ها، متوقف کردن سم و حفظ امنیت آمریکا» تشکیل شده است. او در پیامی در شبکه اجتماعی ایکس (توییتر سابق) نوشت: «این پیام واضح و روشن است اگر شما به سمت سواحل ما مواد مخدر قاچاق کنید، ما شما را متوقف می‌کنیم.»